

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., féli évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
Kiadóhivatalban, Beles J. üzletében (Bolonya) és a Glass- és
Wächter-féle hírlapárudákban.

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség:
KAPU-UTCA 60. SZÁM.

Értekezhetni:
d. o. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábes garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésnek
24 fillér, 3 hasábes garmondsor 16 fillér. Többszöri irde-
tésnél kedvezmény.

Nyilttör sora 30 fillér.
Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Aratási kilátások.

Brassó, jun. 25.

A földművelésügyi m. kir. miniszter nem rég tette közzé az idej első termésbecslést, mely a gazdasági tudósítóktól beérkezett adatokon alapszik. E becslés rendkívül kedvező s az előző hírek után szinte azt lehetne hinni, hogy a földművelésügyi miniszterium szakközegei ezuttal nagyon rózsás szemüvegen szemlélték a beérkezett adatokat. De mivel ez a földművelésügyi miniszteriumnak nem szokása és mert a gazdasági tudósítók — mint a mezőgazdák rendszerint — inkább a peszimiztikus felfogásnak hódolnak: a termésbecslés megközelítő helyességében kételkedni nincs okunk. Igaz, hogy a becslés még nem vette számba a június 10—16-dika közt fellépett vízáradások okozta károkat, de ezek a becslés eredményét csak kevéssé alterálhatják s az előirányzott hozamot legfeljebb két százalékkal szállíthatják le.

A szóbanforgó termésbecslés eredménye, szembeállítva a két utolsó évi aratás tényleges eredményével a következő:

	1902. jun. 10-iki becslés	1901. évi tényleges termés métermázsákban	1900.
Buza	41.189,600	33.727,992	38.434,171
Rozs	14.955,500	11.322,322	11.128,120
Árpa	11.668,400	10.901,312	11.738,828
Zab	10.657,100	9.822,203	10.297,738

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Egy szintársulat kalandos utazása.

Irta:

DR. GOMBOSNÉ — MIKLÓSY ILONA.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. — (4)
(Vége.)

Jó reménységgel indultunk utnak ismét. Hogyne, hiszen ha apuskám megkapja a táviratot, repülni fog elének.

Utközben egy cigánykaraván lepett el bennünket; kéregettek szegények.

Persze, nem is sejtették, hogy jelenleg ők valószínűleg sokkal gazdagabbak, mint mi vagyunk. De azért a maradék kenyér és palinka hozzájuk vándorolt, isteni könnyelműségből! Mert hátha a távirat nem találja meg apuskámat?! De gondolunk-e a „holnapra“, ha „ma“ tele van a szívünk örömmel!

Ez a cigány találkozás azért is megragadta elmémet, mert ott láttam először és utoljára az igazi, valódi cigány szépség megtestesülését.

Egy leány volt közöttük! Mit, leány?! rongyokba burkolt istennő! Mintha Andaluza összes szépségeinek bája ő benne lett volna összpontosulva!

Az 1902. évi várható termés tehát úgy az 1901. valamint az 1900. évi tényleges termés mennyiségét meghaladja, csupán árpában irányoz elő valamivel kisebb termést az 1900. évi tényleges termés-eredményénél. A búzából várható termésnek az 1901. évi tényleges terméssel szemben 7.4 millió métermázsát tevő többlete képezi a legjelentékenyebb és legörvendesebb különbözetet és ha az előirányzat a valódi eredménynek meg fog felelni, ez évi búzatermésünk a jó közepetérés mértékét teljesen megüti.

Hogy e termésbecslésnek a tényleges eredmény mennyiben fog megfelelni, az még a jövő titka és sokféle esélytől függ. Elsősorban figyelembe veendő azon hátrányos körülmény, hogy a májusi hideg időjárás és sok esőzés miatt a vetések fejlődése megkésett és máris készen lehetünk arra, hogy az aratás a szokásos időnél 8—12 nappal később lesz csak megkezdhető. Ha most már július hava a rendes perzelő hőséggel köszönt be, ez a vetéseket lábba találja és főleg minőségileg sokat árthat. A tulbősözések is, a mire az időjárásnak ez évben hajlama van, szintén csökkenthetik a tényleges termés mennyiségét, annyival inkább, mert a folyamok mindenütt fel vannak duzzadva s a további esőzések vízáradások okaivá válhatnak. Hogy a becslés eredményét valósággal fedél alá

hozhassuk, most már állandóan derült, de nem tulmeleg időjárásra lenne szükségünk.

A földművelési miniszterium mult évi termés-becslését az árpa és zab tényleges hozama meghaladta, a búzáé és rozsé azonban nem érte el, hanem mögötte maradt, az első két egész, az utóbbi négytized millió métermázsával. A redukcióra ez évben is számíthatunk; de ha a buza hozama a mult év arányában csökkenne is, akkor is mintegy 4.5—5 millió métermázsával haladná meg a mult évi búzatermés mennyiségét.

Brassó, jun. 25.

Uj udvari tanácsos. Félhivatalosan jelentik, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja Madarasi Beck Nándor, a „Magyar-Jelzálog Hitelbank“ igazgatójának udvari tanácsossá való kinevezését.

A katonai büntető-törvény reformja. A katonai bünvádi eljárás reformja a honvédelmi miniszteriumban már ezelőtt néhány héttel készen volt; utólag azonban a tervezet egyik-másik része módosításra szorult. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter most intézkedett, hogy ezek a módosítások minél rövidebb idő alatt elkészüljenek és hogy a javaslatot át lehessen küldeni az igazságügyminiszteriumhoz.

A margittai mandátum. A margittai kerületben ma van a képviselőválasztás. Jelöltek: Orley Kálmán szabadelvű és Szatmári Mór függetlenségi.

Ilyen kép lebeghetett Almási Tihamér szemei előtt, midőn híres Czigány Pannáját megírta. De ilyen szépnek ő se álmodhatta.

A bonvivant és a hősszerelmes rögtön lábaihoz tették szívüket, kezüket és vagyonukat (ezzel az utóbbival ugyan nem sokat mondtam). De a szépség csak nevetett rajtuk és ragyogtatta hóhérr fogsorát. Igen jól mulatott a két urfi bolondságain, akik ott térdeltek előtte a földön, dühös szemekkel méregetve egymást.

Alig tudták a két „szerelmes“-t visszahuzni a kocsira, akik még a következő faluig is esküdöztek, hogy ilyen „örült szerelmesek“ még nem voltak! Szerenese, hogy ott a faluban egy piros pozsgás paraszt leányzó látása elfeledtette velük előbbi „örült szerelmüket!“ Mit is csinált volna apuskám, „örült“ hőstenorral és „örült“ bonvivanttal?!

De ezek az epizódok sem felejtették el velünk az aggodalmat, amely lassanként elfogott mindenkit. Az éj beállott és apuskám még nem jön!

Bizony jó lett volna most az elajándékozott kenyér, gondolta magában mindenki, de mondani, nem mondta senki.

Most már nem mutatkozott jószívű „bunda“ a láthatáron és az eső ismét csak esett.

A komikus azt ajánlotta, hogy borítsuk fel a szekereket és alábujva védekezzünk a vihar ellen. De ez az ajánlat egyhangulag elvetetett. Először is igen alkalmatlan védelem lett volna, azután meg a kocsisok se egyeztek volna belé, hogy ily módon kár essék remek „járműveikben.“

E tanakodás közben távoli kocsizőrej ütötte meg füleinket. Most is szinte érzem azt a visszafojtott lázas izgatottságot, amelylyel némán figyelték: „vajjon a szabadító érkezik-e?“

Ó volt! Az én édes apuskám! Tüzes lovaktól vont könnyű hintón érkezett és utána nagy tömegben az új kocsi serege jött. Hogy megrohanták! azt hittük megfojtják elragadtatásukban! Hanem ő csak minket kérdezett, csak bennünket akart látni, hiszen olyan nagyon is szeretett minket.

Volt azután ölelés, csók, nevetés, sírás! mintha nem is három napig, de három évig tartott volna kalandos utazásunk.

Azután átpakkolt mindnyájunkat a

Világkrónika.

Brassó, jun. 25.

A kereskedelmi szerződés-k. A hármasszövetségi hatalmak a kereskedelmi szerződések megújítására vonatkozó tárgyalások megkezdésének időpontját jövő őszre tűzték ki. Addig előreláthatólag megszallítják a kiegyezést Ausztria és Magyarország közt és az önálló vámtarifát elkészítik. A fennálló szerződéseket előreláthatólag 1904. végéig meghosszabbítják.

A román miniszterelnök Bécsben. Sturdza Demeter román miniszterelnök Bécsben meglátogatta Goluchowsky grófot, a kivel a kereskedelmi szerződés megújításáról tanácskozott. — Sturdza a hadügyminiszteriumban is látogatást tett.

Lázadás Kínában. Pekingből táviratozzák, hogy Csengtunban a boxer-lázadás ismét kitörőben van. A katolikus templomot lerombolták és tíz keresztényt megöltek.

A hosszufalusi járásbiróság.

II.

Brassó, jun. 25.

Ezek szerint tehát, ha törvényhozási intézkedés mellőzésével a minisztérium a hosszufalusi kir. járásbiróságot, — mely tulajdonképpen most is Csernátfaluban székel, — Brassóba óhajtaná áthelyezni, azt Brassóban is mint külön kir. járásbiróságot kellene fentartania, vagy pedig úgy segíthetne, — hogy a járásbiróságoknak a törvényben megállapított száma változást ne szenvedjen, hogy Brassó város részére külön városi járásbiróságot szervezzen és a vidék — tehát Hétfalu részére is, — külön vidéki járásbiróságot.

Mindkét szervezés mellett, minthogy két külön járásbiróságnak kellene Brassóban székelnie, nemhogy kevesbednék a költség pár ezer koronával, de sőt szaporodnék.

Pedig egyedül a költségmegtakarítással akarják indokolni a hosszufalusi járásbiróság megszüntetését.

De joggal kérdezhettük, hogy helyes-e igazságügy-politikai kérdéseket ilyen kicsinyes költségkimelési szempontokból tárgyalni?

Az igazságszolgáltatás sulypontja mindinkább az elsőbiróságokra helyeződik át; és a jogász közvélemény — e téren, az ügyvédi kar dicséretére legyen mondva, előljárnak az országos ügyvédgyűlések —

saját fogatára és a többiek szintén átköltöztek az új kocsiakra s hajrá! vágtattunk, repültünk! Mélyen megvetett előbbi „alkalmatosságunknak“ (mert kocsinak és lónak csak a mi fantaziánk nevezhette eddig) meghagyta apuskám, hogy jöjjenek utánunk a máhakkal (szerencsésen megis érkeztek — másnap este). Mi pedig alig két órai vágatás után beérkeztünk a városba.

Egyenesen egy vendéglőbe vitt bennünket édes apa. Előzőleg azt kérdezte: „Ehesek vagyunk-e?“

Oh papa! feleltünk egyhangulag, mint Csoma bácsi öt leánya (azzal a különbséggel, hogy mi „heten“ voltunk, de szerencsére nem mind leányok). Többet azután nem is kérdezett apuskám, hanem rendelt!

Istenem, azt a borlevest, azt a borjuszeletet soha sem felejttem el! Egy tuczat éhes farkas hozzánk képest, gyomorban szenvedő fejedelem benyomását tette volna mindenkire nézve.

Nos és a többiek? Azt hiszem elég, ha elmondom, hogy a vendéglős véletlen szerencse folytán borjut ölt azon nap és annak a borjunak bizony, mondom, még egy kis porczikája sem maradt meg, hogy hirdethesse gyászos végzetét feleinek.

És ezzel az igazi „magnum aldumas“-sal ért véget a mi „kalandos utazásunk.“

mindinkább sürgeti azt, hogy az igazságszolgáltatás a népre nézve minél olcsóbbá, minél könnyebben hozzáférhetőbbé téssek, és e cél elérére legelső eszköz a kir. járásbiróságok szaporítása.

A kir. ítélőtáblák decentralizációjával megkezdett bírósági decentralizáció még nincs befejezve; azt nemsokára követnie kell az elsőbiróságok, a kir. járásbiróságok decentralizációjának is.

A helyes igazságügyi politika szempontjából egyetlen járásbiróság megszüntetéséből, központosításából sem lehet belenyugodni, a legkevésbé éppen a hosszufalusi kir. járásbiróság megszüntetéséből.

E bíróság területe és a lakosok száma az ország körülbelül 60 kir. járásbiróságáénál nagyobb; fekvése pedig egyenesen megköveteli, hogy külön járásbirósága legyen.

Annak a hét községnek, mely a hosszufalusi kir. járásbirósághoz tartozik, mindegyike legalább 10—16 kilométernyire van Brassó városától és e községek közül 4: Bácsfalu, Türkös, Csernátfal, Hosszufalu mintegy 14—15,000 lakossal, teljesen össze van építve, egy községet képez; tehát maga e négy község mint egy eléggé népes város, külön bíróságra tarthatna igényt.

És e községekben igen élénk forgalom, kereskedelmi és gazdasági élet van, úgy hogy a bíróság ügyforgalma nagyobb, mint más akárhány nagyobb népességű és területű járásbiróságé.

Ez állításom igazolására csupán azt hozom föl, hogy e járásbirósághoz 1901. évben 596 sommás per, 186 örökösödési ügy, 422 vétség és kihágás és 160 végrehajtási ügy érkezett. Az összehasonlítást bárki megteheti az igazságügy-minisztérium által közölt adatok alapján.

Hogy ez ügyforgalmat egy járásbiró, egy albiróval minden segédszemélyzet nélkül szokatlan gyorsasággal ellátta, az csak az elhalt járásbiró páratlan munkaerejének tulajdonítható.

A nép érdeke, hogy bíróját közel kapja, hogy a szenvedett jogsérelemért személyesen nagyobb idővesztés és költség nélkül tehessen panaszt, hogy bírói kiszállásoknál és végrehajtási ügyekben ne fizesse a távollevő bíró, ügyvéd és végrehajtó kiszállási költségeit, hogy az ügyében ítélő bíró ismerje a helyi viszonyokat, szokásokat stb. s így a peres ügyet könnyebben elbírálhassa.

A fennálló törvények szerint, tehát csak törvényhozási intézkedéssel lehetne a hosszufalusi kir. járásbiróságot költséget kimélő módon — megszüntetni, illetve beolvasztani; igazságügy-politikai szempontból azonban ez se nem indokolt, se nem kívánatos, még kevésbé szükséges; a mai bizonytalan állapot pedig, amelyben 7 hónap óta egy különben munkás albiró csak úgy tudja az ügyforgalom fennakadását megátolni, hogy a kezelő személyzet is érdemi ügyeket lát el, tarthatatlan és törvénybe ütköző, miért is a járásbirói állás betöltése a legégetőbb szükség.

Zakariás János dr.

Hat rendőr.

III.

Brassó, jun. 25.

Láttuk, hogy minő nagy feladatok hárulnak ez idő szerint a brassói rendőrségre. Kíváncsiak voltunk, hogy miként, hogyan és mi módon teljesíti e feladatát a rendőrség a 48 rendőrrel. Utánna jártunk tehát illetékes helyen és az a felvilágosítás a mit nyertünk, kételkedésbe ejtett minket a felől, hogy vajon komolyan veszi e Brassó városa lakosai élete és vagyona biztonságának megvédését, avagy csak amúgy „szemkiszurom“ módra akar-e eleget tenni erre vonatkozó kötelezettségének. Megtudtuk, hogy a rendőrök felváltva teljesítenek — minden 24 órában mások — szolgálatot, a miből az következik, hogy a mig 24 rendőr szolgálatban van, addig a másik 24 alszik, mulat vagy kirizál és így Brassó sz. kir. városnak tulajdonképen

csak 24 rendőrlegénye van egyszerre talpon és ez a 24 legény vigyáz a 34 ezer 99 katasztrális holdnyi területen tartózkodó 36646 (polgári és katonai) lélekre, hogy azok egymás életében és vagyonában kárt ne tegyenek.

Node ha még legalább ez a 24 ember állana teljesen a közbiztonság szolgálatában. Amde a mint értesülünk, a súlyos szolgálat következtében állandóan van 5—8 beteg közöttük, a ki nem tehet szolgálatot és így marad a napi szolgálatra 21 mond huszonegy legény. De ezek közül is az örmester, 2 ellenőrző altiszt, egy őrsvezető és 6 rendőr állandóan a központi szolgálatra van beosztva, vagyis központi állással, értesítésekkel, házkutatásokkal, sürgős előállításokkal és letartóztatásokkal, a rabok őrizetével vannak megbízva és — ha ugyan marad erre még idejük, akkor a belváros személy- és vagyonbiztonságára vigyáznak; marad tehát a bolgárszegi, bolonyai, ó-brassói és vasuti őrszobára összesen 11 rendőr vagyis mindegyik kerületre 2 és $\frac{3}{4}$ legény. Miután pedig ezen 2 $\frac{3}{4}$ rendőrből, mindegyik kerületben egynek-egynek a szolgálat érdekében állandóan az őrszobában kell tartózkodnia és azt elhagynia nem szabad, marad s u m m a s u m m a r u m m 1 és $\frac{3}{4}$ rendőr, mond egy és háromnegyed rendőr és így hát egy-egy kerületnek a személy- és vagyonbiztonságára 1 és $\frac{3}{4}$ rendőr ügyel. Ez az 1 és $\frac{3}{4}$ rendőr is hol iskolaköteleseket ír össze, hol kutyákat lajstromoz vagy lovakat számol és teheneket bélyegez vagy méhkasokat gyűjt statisztikába stb. És a külterületek? Alsó- és Felső-Tömös, Derestyé, Méhkerék stb.? Hiszen megmondottuk, hogy azok nemzedékről nemzedékre még csak álmukban sem látnak rendőrt.

Ime ez a képe Brassóvárosában az élet és vagyonbiztonság érdekében teljesített szolgálatnak. Igaz, hogy az a rendkívüli erély és ügyesség, a melyet Farkas Mihály főkapitány a reá rótt emberfeletti feladatoknak teljesítésében kifejt, még ezen nyomoruságos rendőri berendezkedés mellett is tud sikereket felmutatni. Amde, hogy ő maga is érzi azt, hogy ez így nem tarthat, mert vannak esetek, a mikor a legnagyobb erély és ügyesség sem képes a rendőrség legénységének számbeli hiányát pótolni, az világosan kitűnik abból az előterjesztésből, a melyet a városi képviselőtestület mult heti ülésén felolvastak, s a melyben valójában megdőbbentő adatokkal bizonyítja a rendőrség létszámának elégtelenségét.

Méltán ejt bennünket tehát ámulatba, hogy a városi tanács a rendőrség létszámának nem a főkapitány kívánsága szerint 9, hanem csak hat lovasrendőrrel leendő szaporítását ajánlotta a közgyűlésnek. Lehet, hogy azért tette ezt, mert azt hitte, hogy könnyebben megszavazza a közgyűlés a keveset mint a sokat, és jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuc; de az is lehet, hogy még mindig kísért a városi tanács zöld asztalánál is az a nézet, hogy a rendőrségre nem kell újabb költséget megszavazni, mert a közigazgatás államosításakor ezzel is nagyobb lesz az a fizetendő összeg, a melyet a város terhére a költségvetésbe majd beállítanak.

Ákárhogyan áll a dolog, az bizonyos, hogy a hat rendőrrel nem lett tökéletesítve városunkban az élet és vagyonbiztonság védelme és viszont az is minden kétségen felül áll, hogy most már legalább husz esztendeig nem szavaznak meg a rendőrség részére újabb létszámszaporítást és így javulás a közel jövőben egyáltalában nem remélhető.

Azoknak tehát, a kik igazán rendezett közbiztonsági állapotok után óhajtoznak, nem lehet másban reményök, mint abban, hogy talán végre-valahára mégis csak elkövetkezik a rendőrség államosítása; mert ez az egyedüli mód arra, hogy rendőrségünk szervezete a kor színvonalának magaslátára emelkedhessenek.

A szocializmusról.*)

— Levél a szerkesztőhöz. —

Brassó, jun. 25.

A „Brassói Lapok“ június 20-án megjelent számában egy cikket közölt, melyben a szocializmussal foglalkozik abból az alkalomból, hogy Brassó-város rendőrkapitánya a városi képviselőtestület elé terjesztett jelentésében azt is elmondja, hogy nálunk is terjed a szocializmus. Az csak természetes, hogy mindezt azért kellett megállapítani, hogy a rendőrség létszámának emelése eléggé meg legyen okolva, mert nálunk Magyarországon a szocialis kérdés megoldása még mindig a rendőrségre van bízva és csupán azért, mert a szocializmus az, amivel a legkevésbé foglalkoznak, de azért mindenki eminensnek tartja magát benne. Ne higgyenek kérem azoknak a rémes meséknek, melyekben a szocialisták vérbeforgó szemekkel kezükben gyilkoló eszközökkel arra törekcsenek, hogy kirabolják, kifosztogassák a vagyonos osztályt, ahol annyi a kényelem, a fény, a pompa, de oly kevés a — munkakedv.

Lássuk csak néhány sorban a szocializmust; vázlatosan bár, de azért jellemző vonásokkal igyekszem önökkel megismertetni egy-két árnyalatát is, és azok között a különbséget.

Legtöbbet hallani ezidőszerint a szocialdemokrata munkáspárttól. Európában itt-ott óriási hullámokat ver az államéletben; így Franciaországban, hol a kormányzatban is résztvesznek, csak a nem rég távozó kabinetnek volt két tagja: Millerand kereskedelmi és Bodin köz munkügyi miniszter — szocialista. Tulajdonképpen két párthoz tartoztak. Millerand szocialdemokrata és Bodin szocialista volt. Belgiumban, Németországban, Olaszországban pedig a szocialisták tekintélyes pártjai a parlamentnek. Ime, a nevezett országokban sehol sem tartoznak a rendőrség ügykörébe, tehát ebből már csak következik valami; és pedig az: hogy a szocializmus a kulturális haladásnak olyan jelensége, melylyel komolyan, alapos ismeretekkel fölfegyverkezve számolni kell.

A szocialdemokrácia, melynek alapját Marx Károly rakta le nagy művében, a „Das Kapital“-ban, osztályharc. Így nevezik a szocialdemokraták küzdelmüket. Mit jelent ez náluk. A munka harcát a tőke ellen, mert a termelési rendszer mai formája elválasztotta a termelőt a termelési eszközöktől és a munkások élethossziglan tartó munkára vannak kárhoztatva és helyzetük napról-napra súlyosabbá válik, mivel a technika tökéletesedése, mely a verseny következtében minden egyes gyárosra kényszer gyanánt hat és ez a munkásokat fokozott mérvben teszi munkátlannokká és így növekszik az ipari tartaléksereg, melyet az életösztön arra kényszerít, hogy versenyre keljen a dolgozókkal s a munkabérek így szállnak sokszor a megélhetési minimum alá is. Ebből a kaoszából találta meg állítólag a szocialdemokrácia a kivezető utat, még pedig: a mai termelési rendszer helyébe a kollektív termelési rendszert**) akarja léptetni. A szocialdemokrácia tehát a nemzetgazdaság körébe tartozik, mint tudomány és nem a rendőrség ügykörébe.

És kik a szocialisták. Azok se dinamitardok, se petrolőrök. A fenálló társadalmi rendszerrel ők sincsenek egy csöpet se megelégedve, de nem akarják azért máról holnapra felforgatni és átalakítani. A kultúra fejlődését az eszmék fejlődéséből magyarázzák. A kapitalisztikus termelési rendszert nem mint okot, ahogy a szocialdemokraták, hanem mint okozatot tüntetik föl, és az okot az általános világnézetben, a társadalom minden rétegében el-

*) Közöljük az audiatu et altera pars elvénél fogva.

Szerk.

**) A termelési rendszer azon formája, midőn a termelés közös és a fogyasztás egyéni.

terjedt materialisztikus felfogásban látják és így, az archimédesi pontot, melyből a világot sarkaiból ki lehet dönteni, az ismeretkörben találják. Céljuk tehát: az ismeretkört a társadalom minden rétegében kiszélesíteni, mert a megváltás útja az erkölcsi öntudatra való nevelése az emberiségnek, a mely erkölcsi öntudat egyformán hiányzik úgy az uri, mint az alsóbb néposztályoknál. Legnagyobb apostola a szocialistáknak gróf Tolsztoi Leo.

Szólnom kellene még röviden az anarchizmusról és a nihilizmusról is. Az, a mit a naiv nagyközönség „anarchia“ néven ismer, közönséges téboly, melynek alapját, illetve kiindulási pontját a militarizmus képezi. Az anarchista gondolkozók mindnyájan a legnagyobb szellemei közé tartoznak az emberiségnek, egy Prodhon, Krapotkin Péter herceg, Max Stirner, Nitsche, Elisée Reclus, mindnyájan mint nagynevű tudósok és filozófusok szerepelnek a világirodalom történetében. A tett propagandája orosz eredetű, és maguk az igazi anarchisták a legnagyobb megvetéssel szólnak róla. Ujabban gróf Tolsztoi Leo és dr. Schmitt Jenő hatása alatt a már fenntebb körülírt szocialista elméletben nyer kifejezést az ideális anarchia is. A nihilisták ivadékai Európában, a Bakunin féle „anarchisták“ kivesszőfélben vannak, mert a szellemi fejlődés harcossai a szocialdemokraták és a szocialisták naponta fejlődő és tulsulyra jutó propagandája jobb fegyver ellenük minden börtönnél és guillotinnál, mert ők nem martirokat, hanem szanalomra méltó alakokat csinálnak belőlük.

Ime vázlatos képe azoknak az eszméknek, melyekről oly sokan beszélnek anélkül, hogy ismernék bármelyiket is. És bizony ebből is láthatja bárki, hogy sem a szocialdemokrácia, sem a szocializmus nem tartozhatik a rendőrség ügykörébe, hanem sokkal inkább ott van a helyük a tanszékeken, ahol fiainkat nevelik a jövő számára.

Egy brassói szocialista.

HIREK.

Brassó, jun. 25.

— **Személyi hír.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök pénteken reggel 5 óra 7 p-kor városunkba érkezik. A püspök 6 órakor csendes misét mond és gyóntat, délelőtti 9 órakor részt vesz a plébániai templomban tartandó ünnepi szent misén, amelyet Neuhriherer Ödön apátplebános mond, ezután pedig felszenteli a szent Ferenczrendi nővérek új iskoláját. — Tábori Róbert az »Uj Idők« segédszerkesztője ma reggel városunkba érkezett.

— **Iskolaszentelés.** A szentferenczrendi nővérek új iskoláját f. hó 27-én (pénteken) fogja fölszentelni Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök. A fölszentelési ünnep d. e. 9 órakor kezdődik. Utánna fél 11 órakor az intézet nagytermében a fölszentelő püspök s a rend fejedelmasszonya tiszteletére ünnepély tartatik a következő műsorral: 1. »Indiai posta.« Zongorajáték négy kézre. 2. Karének. 3. A püspök és fejedelmasszony üdvözlése. 4. »Hónapok versenye.« Enekes színjáték. Zenéjét írta Mitterwald J. Szövegét magyarra átdolgozta Szemlére Ferencz. A fölszentelésen és ünnepélyen a tanügy barátait szívesen látják.

— **Az adókövető bizottság ülése** elé június hó 27-én (pénteken) a 787 tételtől a 855-ig tételig; június hó 28-án (szombaton) 856 tételtől a 912-ig tételig; június hó 30-án (hétfőn) a 913 tételtől 962-ig tételig és július hó 1-én a 963 tételtől az 1012-ig tételig a következők kerülnek: szatócok, kereskedők, ásványvíz, bor, ágynemű, kályharaktár, kép, vasbutor, czipő, csont, gyapju, nyersternény, fakereskedők, lókereskedők, fehérnemű, nőikalap, kézimunka, divat, kézműáru-, rövid, rőfös, diszmű, csemege, fűszer, vegyes, denaturált szesz kereskedők, ruha, férfi- és női divat, tojás, üveg, könyvberendezés, vas kereskedők, sónagy, dohány nagy és különle-

ges dohány-árus, szévsav, varrógép, kerék-párraktár, buza, terménykereskedők.

— **Dalestély.** A »Brassói Magyar Dalárda« 1902. július hó 5-én (szombaton) a »Lövölde« nagytermében tartja terített asztalok mellett Jaschik Gyula és Gaál Pál karnagy urak vezetése alatt a XL. egyesületi évben, tánczczal egybekötött II-ik rendes estélyét. Műsor: 1) Lányi E.: Régi nóta. Férfikar. 2) Reinecke.: A tupék dala. Nőikar. 3) a) Renard. Berceuse. b) Hauser M.: Magyar rhapsodia. Hegedűn előadja: Dietzmann Ernő ur. 4) Hoffer K.: Tarka madár. Féfikar. 5) Nentwich J.: Polka. Vegyeskar. 6) Simonffy K.: Népdal. Ha meghalok. Féfikar. Műsor után táncz. Az estély kezdete pont 8 órakor.

— **A hosszufalusi járásbíróóság** cz. tegnapi számunkban megkezdett és ma bejezett cikkünket, mely hetekkel ezelőtt íródott, kiváló érdekességénél fogva vettük át a »Jog« cz. szaklap jun. 22-ik számából.

— **Változás a Predeálon.** Dr. Herell Henrik a predeáli szolgabírói hivatal vezetője — mint értesülünk — aug. 1-vel nyugalmába megy és helyét Simén Béla marostordamegyei szolgabíró foglalja el, ki jelenleg Maros-Vásárhelyen működik.

— **Adomány a Mátyás-szobor alapjára.** Czell Frigyes és fiai czég Lendvay Emil kolozsvári bankigazgató kezéhez 20 koronát adományozott a Mátyás-szobor alapjára.

— **Ezredösszpontosítás.** A brassói 24. honvéd gyalog ezred ez évi ezredgyakorlatait Segesvár vidékén fogja tartani. A brassói zászlóalj július hó 3-án indul az összpontosításhoz Fogarason át.

— **Fizetésképtelenség.** A bécsi Kreditoren-Verein jelentése szerint Spuderká és Temesvári brassói czég fizetésképtelen.

— **Harcászati lögyakorlat.** Holnap reggeli 5 órától délutáni 4 óráig a 2. sz. gyalog ezred póttartalékosai a Pojánában harcászati lögyakorlatot tartanak éles töltenyvel. Jelzett időben a Pojánában járni tilos.

— **Mangrát elejtették.** Vasárnap ült össze Nagyszebenben a metropolita elnöklésével a püspöki zsinat, hogy kánoni szempontból bírálja el Mangra Vazulnak aradi püspökké való választását s véleményt mondjon megerősítésére vonatkozólag, mielőtt a király elé terjesztik a választást. A püspöki zsinat tagjai valamennyien megjelentek az értekezleten s kánoni vizsgálat alá vették Mangra Vazult. A püspöki zsinat három szavazattal kettő ellenében kánonika kádályt állapított meg Mangrával szemben.

— **Makkai Zsigmond** az ákosfalvi kerület képviselője, mint már említettük, betegen fekszik és pedig a marosvásárhelyi kórházban. Makkai Zs. orvosi diagnosis szerint szív- és májeldagadásban és kezdődő hasihagymázban szenved, mely betegségek természetüknél fogva könnyen végzetesekké válhatnak.

Táviratok.

Az angol király halálos beteg.

London, jun. 25. Az udvar köréből kiszivárgott hírek szerint Edward király betegsége válságosra fordult. A tegnapi minisztertanács foglalkozott a halál eshetőségével. Megtanácskozták, hogy a királyt ágyban koronázzák meg. Ezt a kivitelt azonban mellőzték.

Edward király lemond.

London, jun. 25. A megejtett operáció után Edward király magához hivatva a walesi herceget s így szólott hozzá: Hónapok óta halálsejtelmeim vannak, a koronázást nem érem meg.

Híresztelik, hogy a király fia javára lemond.

Katasztrófa előtt.

Koppenhága, jun. 25. A dán udvarhoz távirat érkezett Alexandra angol királynétól, s az abban foglaltak szerint a legrosszabbtól lehet tartani.

322 szám 1902. vgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fogarasi kir. járásbíróság 1901. V. III. 264/1 számú végzése által dr. Teutsch Conrád ügyvéd által képviselt a nagyszebeni ált. takarékpénztár végrehajtó javára Kopacsél község lelen 2866 K. 02 fill. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságra lefoglalt és 840 koronára becsült 1 tüzfecskendő, 1 vasszekrény, 2 bika, 1 kanból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1902. V. II. 210/3 számú kiküldő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kopacsél község házánál leendő eszközlé-ére 1902. év július hó 10 ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-ai értelmében a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett becsárón alul is elfognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Fogarason, 1902. évi június hó 17. napján.

Gyárfás Ferencz.
kir. bír. végrehajtó.

Alapos zongora tanítást

nyujtok az iskolai szünet alatt is,
most van a legkedvezőbb idő új
zenetanítványok felvételére.

Jó eredményről kezeskedik régi hírnevem. Sok alkalom kínálkozik darabok előadására és összjáték gyakorlására mérsékelt díjazás mellett.

Egy új **piáno** gyönyörű hanggal és kiállításban 10 évi jótállás mellett **nagyon olcsón eladó.**

Jaschik Gyula

zenetanár, János főherceg egykori zene-tanítója
Arvaház-utca 6. szám 1. em.

A világhatalomban lévő szénsavas ásványvizek között a
„Giesshübl” viznek egyetlen hasonlósága

BODOKI

„**Matild-Forrás**”

rendkívül szénsavdús és lelkiismeretes pontossággal kezelt, páratlanul tiszta
égyéni-savanyúvíz.

ELSŐRANGU BORVIZ

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb nem is képzelhető.

A jó és tiszta bornak megbecsülhetlen felismeretője!

Emésztési és vizeleti nehézségekben, gyomor-, vese-, hólyag- és aranyeres
bántalmakban, valamint a légzőszervek hurutos bántalmaiban szenvedők, or-
szágzserte áldják e kitűnő természeti kincs rendszeres használatát.

Mindig friss töltésben kapható:

BRASSÓBAN, Czérna-utca 6 szám a. (a „Schwarzburg vendéglő”
átellenében) lévő raktáromban, a fűszerkereskedésekben és a ven-
dégloknak.

GYÖRGY JÓZSEF forrásvállalata
Sepsi-Bodok. — (Háromszékmegye.)

Férfiak és fiuk részére

ajánlok

Turistaingeket

trikót, szatin, batiszt és selyem-ből igen nagy választékban.

Továbbá:

Kerékpározó inget

Kerékpározó fél keztyűt

Kerékpározó keztyűt.

Nőknek

ajánlom jó és nagyválasztékú

czérna keztyűimet és czérna fél keztyűimet.

FOITH GYÖRGY

mechanikai kötőde, rövid- és kötött-áru üzlete

Brassó, Kapu-utca 21.

500-10

Spanyol meggygyek

— — — szép nagy faj; — — —
befőzésre igen alkalmas
6 kos. kosarakban kgr. —70
kilóként —80
naponta fris, nagyobb küldemények
érkeznek. 1 Kgr. = ca 2 liter.

Rózsaburgonyák kgr. 16 f.

Figyelmeztetjük a t. cz. háziasszo-
nyokat, hogy ezen évben a meggygy
nagyon szűk, felkérjük tehát szük-
ségletüket idejekorán fedezni.

Kérünk szives tovább terjesztést
családikörökben.

Thalmeyer és Köhler

csak Weisz Mihály-utca 3. (kapubejárát.)

Alulírott

van szerencsém a nagyérdemű olvasóközönség be-
cses tudomására hozni, hogy elvállalom új-, vala-
mint átalakító építési tervek készítését, a modern
építkezés szilárd és csinos kivitelével

A tisztelt építető urak szives pártfogásáért
esedezve

Maradtam teljes tisztelettel

Kerékgyártó Lajos

kőműves-mester.

Szítás-utca 9 szám.

517-10

Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy
Kapu-utca 48. sz. a.

Férfi szabó o o o o o
o o o o o divat termet

nyitottam, a hol a legújabb divat szerinti ruhák készíttetnek.

Raktáron tartok legfinomabb angol és francia szövötteket ugy-
szintén híres zsolnai gyártmányt.

o o o o Teljes tisztelettel o o o o

o o o Köpf Lázár. o o o

498-10

Művészies szabás.

Háromszékmegye Bölön község határa-
ban lévő két vegyelmezett borvíz forrást
a birtokosság 20 egymásután következő
évekre 1902. július 21-én délelőtt 8 órakor
árverés folytán Bölön község házánaál ha-
szonbérbe ad. Árverezni szándékozók az
erre vonatkozó feltételi pontokat birtokos-
sági elnöknel megtekinthetik.

Bölön, 1902. június hó 21-én.

Mikó József

Nagy Tamás

birtokossági elnök.

b. jegyző

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal